

Rojin Kabaiş'e Ne Oldu?

Öznur Değer

Sessiz Bir Çığlığın
Haykırışı: Rojin Kabaiş

İrem İlhan

Adli Tıp Kurumu ve Kadınların
Adalete Erişimi: Rojin Kabaiş
Dosyası Üzerinden Kurumsal
Bir Değerlendirme

Oya Açıan

Rojin Kabaiş: Devlet
Korumasında Cinayet

Eren Keskin

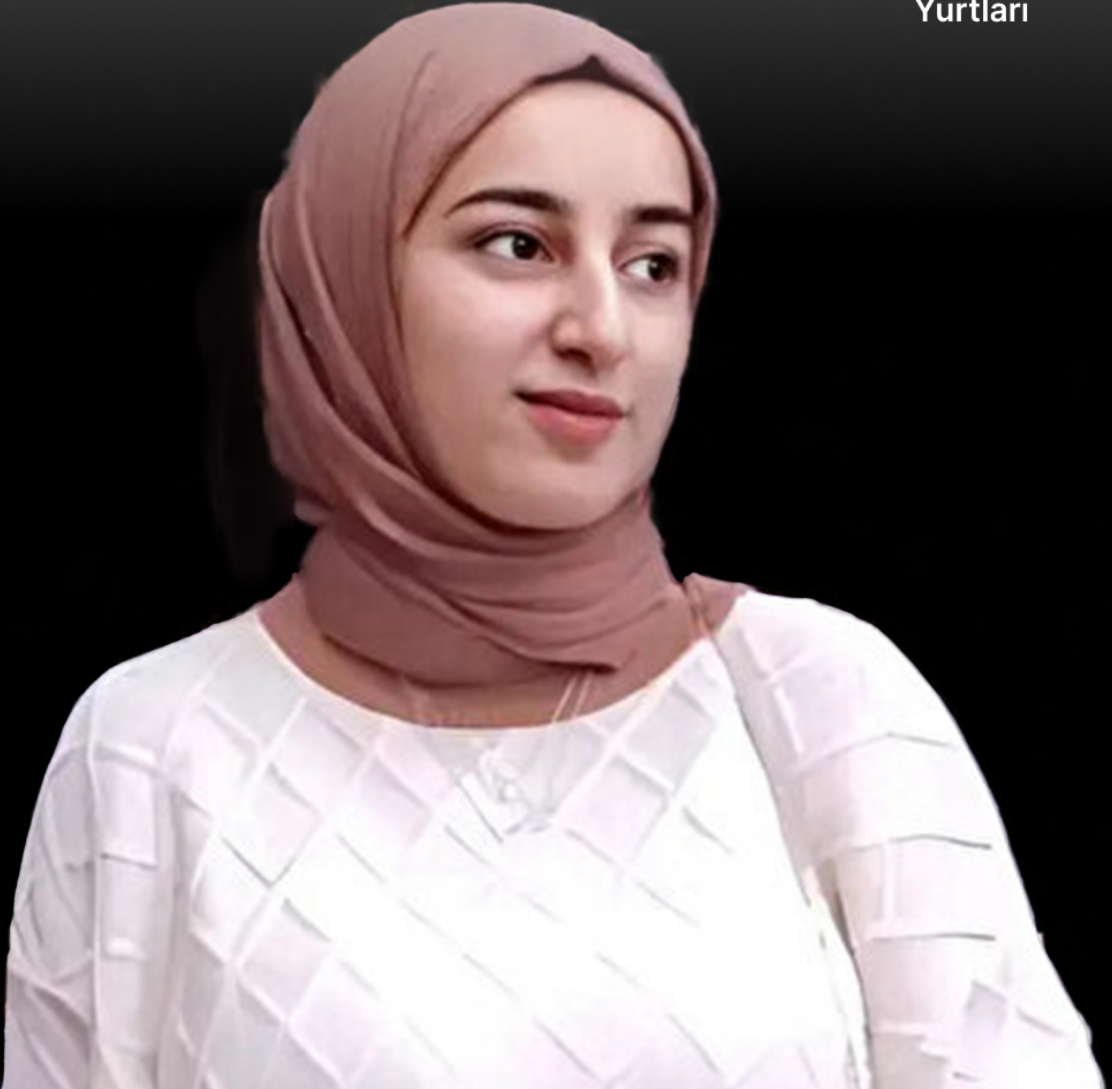
Kadın Katliamları
Politiktir

Zeynep Demir

Rojin ve Tüm Kadınlar İçin...

Sakine Esen Yılmaz

Ayfer'den Rojin'e: Değişen
Zaman, Değişmeyen Öğrenci
Yurtları

İÇİNDEKİLER

1

Sessiz Bir Çığlığın Haykırışı: Rojin Kabaiş
Öznur Değer

7

Adli Tıp Kurumu ve Kadınların Adalete Erişimi: Rojin Kabaiş Dosyası Üzerinden Kurumsal Bir Değerlendirme
İrem İlhan

11

Rojin Kabaiş: Devlet Korumasında Cinayet
Oya Açıan

16

Kadın Katliamları Politiktir
Eren Keskin

19

Rojin ve Tüm Kadınlar İçin...
Zeynep Demir

22

Ayfer'den Rojin'e Değişen Zaman Değişmeyen Öğrenci Yurtları
Sakine Esen Yılmaz

Sessiz Bir Çığlığın Haykırışı: Rojin Kabaış

Öznur Değer-26 Ekim 2025

Altıncı gün olan 2 Ekim 2024'te konuşan Rojin'in anne ve babası, "Ayakta duracak halimiz, bekleyecek gücümüz kalmadı, çok acı çekiyoruz" diyerek Rojin'in bir an önce bulunması çağrısında bulundu. İncelenen kamera kayıtlarında Rojin'in kaybolduğu akşam saatlerinden sabah saatlerine kadar kampüs ve yakınlarında 71 araç giriş-çıkış kaydının olduğu öğrenildi, bu araçların inceleneceği belirtildi

Yaşam bitimsiz bir yolculuk, sonsuz bir deneyim ve ebedi bir öğretiler. Yaşamı yaşanılır kılan ise, bireylerin tarihsel süreç içerisinde oluşturduğu toplumsallık ile bu toplumsallığın yarattığı değerler bütününe özetleyen ahlaki-politik toplumdur.

Dem gelir kelimeler kifayetsiz kalır, an gelir sözler boğazda düğümlenir. Bir katliamın anatomisini anlatmaya çalışacağım yazımda. Sessiz bir çığlığın haykırışını. Yani insanlığımızı, ahlakımızı ve toplumsal değerler bütününe sorgulatan Rojin Kabaış'ın meçhul bırakılmaya çalışılan şüpheli ölümünü...

Tüm Türkiye kamuoyunu olmasa bile hala vicdan yitimine uğramayan ve vicdan kırıntısı taşıyan ezici çoğunluğu etkileyen Rojin Kabaış. Kızkardeşimiz, ablamız, arkadaşımız, dostumuz, yoldaşımız, kızımız Rojin Kabaış. Hayalleri gülümseyişinde saklı kalan Rojin Kabaış. Bir yıldır "Ne oldu?" diye sordüğümüz ve sormaya devam ettiğimiz Rojin Kabaış.

Takvim yaprakları 25 Eylül 2024'ü gösteriyordu Rojin Kabaış'ın kaldığı Fehim Arvas KYK Yurdundan markete gitmek üzere dışarı çıktığı ve kendisinden bir daha haber

alınmadığı gün. Bu hikaye, bir Kürt kadının kayboluş hikayesi değil yalnızca. Bu hikaye, aynı zamanda ahlaki-politik toplumun eril-iktidar tarafından ne denli çürütölmeye çalışıldığının da göstergesi.

O halde Rojin Kabaiş'in şüpheli ölümüne dair derlediğim kısa kronolojiye kulak verelim.

Birinci gün 27 Eylül 2024...

Rojin, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Çocuk Gelişimi Bölümü birinci sınıf öğrencisi olarak Seyyid Fehim Arvasi Kız Yurdu'na yerleşeli henüz üç gün olmuştu. Yurtta yediğı akşam yemeğinin ardından markete gideceğini söyleyerek yurttan ayrıldı. O esnada telefonun diğer ucunda annesiyle konuşuyordu. Kameralara yansıyan boyutu da buydu. Ardından Rojin annesine markete gideceğini söyleyerek telefonu kapatıyor. Annesi en son o gece duydu Rojin'in sesini. Sonraki günler ise Rojin'i aramak ve Rojin'e ne olduğunu sormakla geçti...

İkinci gün 28 Eylül...

Rojin önceki gece yurda dönmedi ve yurt yönetimi bu durumu önemsemediğı gibi ailesine de haber vermedi. Kampüs sahilinde Rojin'e ait telefonun bulunması üzerine yurt yönetimi Rojin'in gecedan bu yana kaybolduğunu ve yurda bir daha geri dönmediğini haber verdi. Bunun üzerine Amed'te yaşayan ailesi apar topar Wan'a, Rojin'i emanet ettikleri kampüse geldi. Ve 18 gün sürecek "etkin ve yetkin olmayan" arama çalışmaları bu şekilde başladı...

29 Eylül: Aile yurt hakkında suç duyurusunda bulundu

Rojin'in kaybolmasının üzerinden üç gün geçmişken, sessizliğini koruyan ilgili merciiler yerine ilk haykırış Wan Barosu'ndan geldi. Kampüste kamp kuran ve arama çalışmalarını yakından takip eden aileyi ziyaret eden Wan Baro Başkanı ile Kadın Hakları Merkezi üyeleri, Rojin bulunana kadar sürecin takipçisi olacaklarını açıkladı. Wan Barosu Başkanlığı, Wan Barosu Kadın Hakları Merkezi, Star Kadın Derneğı, Özgürlükçü Hukukçular Derneğı (ÖHD) Kadın Komisyonu, kampüste devam eden arama çalışmalarını yerinde izleyerek ihmellere dair ilk raporu tuttu. Yanı sıra Rojin Kabaiş'in ailesinin yurt yönetiminin kendilerine geç haber vermesi üzerine yurt hakkında suç duyurusunda bulunması da önemli gelişmelerden biri olarak kayda geçti.

Dördüncü gün: Kadınlardan haykırış

Rojin'in kaybolmasının üzerinden geçen dört günde en yüksek ses kadınlardan geldi. Wan Kadın Platformu öncülüğünde bir araya gelen kadınlar Rojin'in kaybolduğu kampüsten seslenerek, etkin soruşturma yürütülmesini talep etti. Burada yapılan basın açıklamasında konuşan Star Kadın Derneği Başkanı Zeynep Demir, "Alanda çalışmaların yeteri şekilde yürütülmediği, biz kurumlar alana gidildikten sonra kolluk takviyesi yapıldığı, havadan aramaların başlatıldığı ve suda arama çalışmalarının devam ettiği gözlemlenmiştir. Üniversite kampüsünde ve yakında bulunan Bardakçı köyünde hiçbir arama çalışmasının yapılmadığı, Rojin'e ait eşyaların bulunduğu ve olay yeri olma ihtimali bulunan alanda hiçbir güvenlik önlemi ve delil karartmanın engellenmesine yönelik koruyucu önlemin alınmadığı tespit edilmiştir. Rojin'in bulunmasına ilişkin soruşturmanın sadece intihar veya boğulma üzerinden yürütülmemesini öldürülme, zorla kaybedilme, hürriyetinden yoksun bırakılmış olma ihtimallerinin de ön planda tutularak etkin soruşturma yapılması talebimizi yineliyoruz" dedi.

Beşinci gün: Rojin Meclis gündeminde

Beşinci günde ülke gündemine oturmaya başlayan Rojin'in kayboluşu DEM Parti Wan Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit tarafından Meclis gündemine taşındı. Kendisinden 5 gündür haber alınamayan Rojin Kabaiş'in durumunu İçişleri Bakanlığı'na soran Gülcan, "Güvenlik kameralarının yaygın olduğu bir alanda 21 yaşındaki Rojin Kabaiş'in aramalarında 5 gündür neden sonuç alınamamaktadır" sorusunu yöneltti.

Beşinci gün Bardakçı köyü aranmaya başladı

Yanı sıra beşinci günde önemli bir gelişme daha yaşandı. Polisler, beşinci günde üniversite içindeki kamera kayıtlarının incelemesinin tamamladığını, Rojin'in 27 Eylül gecesi tek başına yurttan çıkıp markete gittiğini, marketten sonra terlikle sahile indiğini ancak geri dönmediğini belirtti. Kampüse sınır Bardakçı köyünde ise arama çalışmaları beşinci gün başladı.

Altıncı gün: 71 araç giriş-çıkış kaydı varmış

Altıncı gün olan 2 Ekim 2024'te konuşan Rojin'in anne ve babası, "Ayakta duracak halimiz, bekleyecek gücümüz kalmadı, çok acı çekiyoruz" diyerek Rojin'in bir an önce bulunması çağrısında bulundu. İncelenen kamera kayıtlarında Rojin'in kaybolduğu

akşam saatlerinden sabah saatlerine kadar kampüs ve yakınlarında 71 araç giriş-çıkış kaydının olduğu öğrenildi, bu araçların inceleneceği belirtildi.

3 Ekim yedinci gün: En son sahilde görüntülendi

Rojin'in kayboluşunun yedinci günü olan 3 Ekim 2024'te kampüste bulunan bini aşkın kamera kaydının incelemede olduğu öğrenildi. Bazı kamera kayıtlarının ana akıma sızdırılmasıyla Rojin'e ait son görüntülere kampüs sahilinde rastlanıldığı öğrenildi. Sahil şeridinde yürüdüğü öğrenilen Rojin Kabaiş'in telefon ile konuşması dikkat çekerken, ardından sahilden kumsala doğru yürüdüğü ve o sırada kamera açısından çıktığı bildirildi. Yanı sıra öğrencilerin kampüsteki kamera yetersizliğini defalarca şikayet ettiği ve bu anlamda talepte bulunduğu öğrenildi.

5 Ekim: Şüpheli beyaz araba incelemeye alındı

Kayboluşunun dokuzuncu gününde Rojin'e dair yeni iddialar ortaya atılmaya başlandı. Rojin Kabaiş'in kaldığı odanın apar topar boşaltıldığı ve oda arkadaşlarının da yurttan ayrıldığı iddia edildi. Kampüse sınır Bardakçı Mahallesi'nden bir kadının, olay akşamı saat 19.00 sıralarında plakasını görmediği beyaz bir arabanın hızla köyden geçtiğini belirtmesi üzerine, gözler beyaz arabaya çevrilirken, belirtilen beyaz arabanın incelemeye alındığı bildirildi.

7 Ekim: 28 beyaz araba kayda takıldı

Ailesi arama çalışmalarının yetersizliğini 11'inci gününde yineledi. DEM Parti Milletvekili Meral Danış Beştaş, Rojin Kabaiş'in kayboluşu ve yaşanan kadın katliamları ile şüpheli ölümlerin araştırılması için Meclis'e araştırma önergesi sundu. İncelemeye alınan beyaz araçlar sonucunda, belirtilen saatlerde yaklaşık 28 beyaz arabanın kayda takıldığı belirtildi. Kamera kayıtlarına takılan 28 beyaz arabanın incelemeye alındığı öğrenildi. Öte yandan aradan geçen 11 güne rağmen yetkililerden Rojin Kabaiş'e dair herhangi bir açıklamanın gelmemesi de dikkat çekti.

9 Ekim: 13 gün sonra Valilikten zoraki açıklama

Rojin Kabaiş'in kaybolmasının üzerinden geçen 13 günde hiçbir açıklama yapmayan Van Valisi Ozan Balcı, gazetecilerin sorularını yanıtlayarak kentteki tüm kameraların incelendiğini söyledi.

10 Ekim: 14 gün sonra başörtüsü bulundu

Kayboluşunun 14'üncü, gününde daha önce defalarca aranan kampüs yakınındaki Bardakçı Mahallesi kıyısında Rojin Kabaiş'e ait eşarp bulundu. İlk günden bu yana işaret edilen Bardakçı Mahallesi'nde kapsamlı bir aramanın yapılmaması yeniden dikkat çekti. Öte yandan TJA, Wan'daki sokak ve mahallelerde "Rojin Nerede?" yazılı bildiri dağıtarak 14 gündür Rojin Kabaiş'in bulunamamasına dikkat çekti. YYÜ öğrencileri ise kampüste yaptıkları bir açıklama ile güvende olmadıklarının altını çizdi.

18'inci gün: Cenazesi bulundu

10-15 Ekim tarihleri arasında arama çalışmaları göstermelik devam eder, telefon incelemesi yapılmaz ve şüphe çekilen yerlere dair ciddi ihmaller söz konusuysa 15 Ekim 2024'te, Rojin'in kaybolmasından 18 gün sonra cenazesine ulaşıldı. Mollakasım sahilinde bir yurttaş tarafından bulunan cenaze otopsi işlemleri yapılmak üzere Van Adli Tıp Kurumu'na (ATK) götürüldü.

Boynunda ve sırtında morluklar tespit edildi

18 gün boyunca ihmallerin, yetersizliklerin ve ihmallerin sıralandığı soruşturmadaki gizlilik kararı ise bir yılı aşkın süredir devam ediyor. Dosyanın esas seyri ise 18 günlük kronolojinin ardından başladı. İlk günden bu yana dile gelen eksiklikler, ihmaller ve kasıtlar bugün dillendirilmeye devam ediliyor. Yaklaşık 8 saat süren ön otopsi raporu kamuoyuyla ve avukatlarla paylaşılmazken, avukatlar da keyfi bir şekilde otopsi işlemine alınmadı. Rojin'in, boynunda ve sırtında ise morluklar tespit edildiği ifade edildi. Rojin Kabaiş'ten alınan 100'den fazla numunenin bir kısmının Van ATK'ye bir kısmının ise İstanbul ATK'ye incelenmek için gönderileceği belirtildi.

İlk ATK raporu 14 Kasım: Tecavüz yok

İlk ATK raporu avukatlara bir ay sonra ulaştı. 14 Kasım 2024'te ATK raporuna dair açıklama yapan dosya avukatları, "Raporun tespit bölümünde Rojin'in ölüm sebebi olarak suda boğulma tespit edilmiştir. Boğulmanın hangi yolla olduğu, ölümün intihar mı yoksa dışarıdan yapılan bir müdahaleyle mi olduğu, yine boğulmanın Van Gölü'nde mi olduğu yoksa göl dışında bir yerde boğulduktan sonra cansız bedeninin göl içerisine mi bırakıldığı bilgisi yer almamaktadır" dedi. Ayrıca raporda tecavüz bulgusuna rastlanmadığının da altı çizildi.

7 Aralık'ta avukatlardan ATK raporuna dair ikinci açıklama

ATK raporunun avukatlarla paylaşılmasından bir ay sonra Rojin'in bedeninde iki erkek DNA'sının bulunduğu bilgilerinin sızdırılmasıyla 7 Aralık 2024'te yeniden açıklama yapan dosya avukatları, bu bilgiyi doğrulayarak DNA'ların tespitinin yapılmasını talep ettiklerini bildirdi.

Rojin'in tecavüz edildiği öğrenildi

Aradan geçen süre zarfında 10 Ekim 2025 tarihli son ATK raporu ile Rojin'in göğüs ve vajinal bölgesinde erkek DNA'sına rastlandığı bu yeni bilgi ile Rojin'in tecavüze maruz kaldığı öğrenildi.

Tüm bu kronoloji ışığında, kampüste öğrenci, sokakta ise kadın eylemleri dinmedi. Bir yıldır kadınlar ve öğrenciler "Rojin'e ne oldu?" sorusunu soruyor. Türkiye ve Kürdistan'ın birçok kentinde yürüyüşler düzenlendi, Rojin'in adı birçok merkeze verilerek hatırası yaşatıldı, sayısız eylem yapıldı ve bir yıldır dinmeyen sessiz çılgının, haykırışın öznesi, Rojin'e ses olan herkestir. Ciddi ihmali bulunan ve haklarında ciddi iddiaları bulunan YYÜ Rektörü Hamdullah Şevli ile şüphe çeken Bardakçı köyü muhtarı Tefvik Uçar'a açılmayan soruşturmalar, hakikati açığa çıkarmaya çalışan biz gazetecilere açıldı.

Toplumsal çürümüşlüğü ve özel savaş politikalarını bertaraf edip, ahlaki-politik toplumun yeniden yeşermesini istiyorsak, Rojin'e ses olmak ve hakikatin karanlığa teslim edilmesine engel olmak zorundayız. Rojin yüreklerde kanayan yara, dillerde bitimsiz slogan.

Rojin Kabaiş'e ne oldu?..

Adli Tıp Kurumu ve Kadınların Adalete Erişimi: Rojin Kabaiş Dosyası Üzerinden Kurumsal Bir Değerlendirme

İrem İlhan-26 Ekim 2025

İlk aşamada hazırlanan raporlarda, cinsel saldırıya dair “değerlendirilebildiği kadarıyla bulguya rastlanmadığı” belirtilmiş; bu ifade, bilimsel belirlilikten uzak, ihtimal ve yoruma açık bir nitelik taşımaktadır. Ancak sonraki süreçte düzenlenen raporlarda, beden üzerinde iki farklı erkek DNA profiline rastlandığı tespit edilmiştir. Bu durum, önceki raporlarla çelişmekte ve kurumun değerlendirme süreçlerindeki sistematik tutarsızlığı ortaya koymaktadır

Kadına yönelik şiddetle mücadele alanında çalışan hukukçular olarak, her bir kadın ölümü dosyasında yalnızca bir vakayı değil, aynı zamanda sistemin işleyişine dair çok katmanlı bir tabloyu da görürüz. Şüpheli kadın ölümlerinin adli süreçlerinde karşımıza çıkan en temel sorunlardan biri, Adli Tıp Kurumu’nun delil toplama, değerlendirme ve raporlama konusundaki eksikliklerinin, adalet mekanizmasının etkinliğini doğrudan etkilemesidir. Rojin Kabaiş dosyası bu açıdan, yalnızca münferit bir ihmal örneği değil, aynı zamanda yapısal bir sorunun somut göstergesidir.

Bir kadın bedeni üzerindeki her iz, soruşturmanın yönünü belirleyebilecek niteliktedir. Bu nedenle, adli tıp incelemesinin bilimsel standartlara uygun biçimde yürütülmesi, kadınların yaşam hakkının korunması bakımından da yaşamsal öneme sahiptir. Ancak Kabaiş dosyasında, kurumun görev ve yetkileri çerçevesinde yerine getirmesi gereken temel yükümlülüklerin yerine getirilmediğini, bunun da delillerin değerlendirilmesi sürecinde ciddi belirsizlikler doğurduğunu gözlemliyoruz.

Örneğin, Rojin Kabaiş'in cansız bedeni üzerinde tespit edilen ve "talaş şeklinde lavralar" olarak tanımlanan bulgular, olayın meydana geliş biçimine ilişkin önemli bir veri olabilirdi. Bu materyalin muhafaza altına alınarak incelenmesi, lavraların kara mı, yoksa su ortamına mı ait olduğunun belirlenmesi, ölümün su içinde mi gerçekleştiği, yoksa bedenin sonradan mı suya bırakıldığı yönünde bilimsel değerlendirme yapılmasına olanak sağlayacaktı. Ancak bu inceleme yapılmadığı gibi, delilin muhafazası ve analizi konusunda da yeterli açıklık sağlanmadı. Bu durum, yalnızca mevcut dosya bakımından değil, benzer nitelikteki kadın ölümleri açısından da yapısal bir soruna işaret etmektedir.

Adli Tıp Kurumu'nun raporlarında yer alan "suda boğulma" tespiti, olayın özüne ilişkin değerlendirmeyi daraltmakta; ancak bu "suyun" mahiyetine (nehir, göl ya da durgun su) ilişkin hiçbir veri sunulmamaktadır. Oysa bu tür ayrıntılar, ölümün gerçekleşme koşullarını aydınlatmak bakımından belirleyici olabilir. Aynı şekilde, ölüm saati konusunda net bir değerlendirme yapılmaması da soruşturmanın kapsamını daraltmakta, delillerin zamanla ilişkilendirilmesini güçleştirmektedir. Bu belirsizlikler yalnızca teknik eksiklik değil, aynı zamanda kadına yönelik şiddetle mücadele mekanizmalarının etkinliğine doğrudan etki eden yapısal ihmallerdir.

Bir diğer sorun alanı, cinsel saldırı olasılığına ilişkin değerlendirmelerdeki tutarsızlıklardır. İlk aşamada hazırlanan raporlarda, cinsel saldırıya dair "değerlendirilebildiği kadarıyla bulguya rastlanmadığı" belirtilmiş; bu ifade, bilimsel belirlilikten uzak, ihtimal ve yoruma açık bir nitelik taşımaktadır. Ancak sonraki süreçte düzenlenen raporlarda, beden üzerinde iki farklı erkek DNA profiline rastlandığı tespit edilmiştir. Bu durum, önceki raporlarla çelişmekte ve kurumun değerlendirme süreçlerindeki sistematik tutarsızlığı ortaya koymaktadır.

Cinsel saldırı tespiti, yalnızca failin kimliğini değil, olayın nitelendirilmesini de doğrudan etkiler. Bu nedenle adli raporların hem bilimsel hem de terminolojik açıdan net, tutarlı ve izlenebilir olması gerekir. Buna karşın, Kabaiş dosyasında birbiriyle çelişen raporların bulunması, kurumun delil değerlendirme süreçlerinde özen yükümlülüğünü yerine getirmediğini göstermektedir. Ayrıca, raporların kamuoyuna gayriresmî açıklamalarla yansıtılması, bilimsel ve yargısal süreç arasındaki sınırın bulanıklaşmasına neden olmaktadır. Bu tür açıklamalar, adli süreçlerin tarafsızlığına ve mağdur yakınlarının adaletle güvenine zarar vermektedir.

Kurumun hymen ve vajen bölgesine ilişkin değerlendirmesinde de benzer bir çelişki gözlemlenmektedir. Raporda, söz konusu bölgede suda kalmaya bağlı çürümeler meydana geldiği, bu nedenle dokuların birbirine yapıştığı ve manuel olarak ayrılarak incelendiği belirtilmektedir. Ancak aynı raporun ilerleyen kısımlarında, bulaş riskinden söz edilmektedir. Bu tür ifadeler hem bilimsel hem de mantıksal açıdan çelişkilidir. Eğer dokular bu ölçüde tahrip olmuşsa, bulaş riskinin halen devam ettiğinden söz etmek tutarlı değildir.

Bu da kurumun raporlarında standart dışı ve çelişkili bir yaklaşımın yerleşik hale geldiğini göstermektedir. Tüm bu eksikliklerin ortak sonucu, kadın ölümlerinde gerçeğe ulaşma imkânının sistematik biçimde zayıflatılmasıdır. Adli Tıp Kurumu’nun gecikmeli raporları, yetersiz delil muhafazası, çelişkili açıklamaları ve süreçlerin şeffaf yürütülmemesi, yalnızca bir idari aksaklık olarak görülemez. Bu durum, kadınların adalete erişim hakkını zedeleyen, cinsiyet temelli bir kurumsal sorumluluk meselesidir. Kadına yönelik şiddetle mücadele yalnızca ceza hukuku kapsamında değil; aynı zamanda adli tıp ve delil biliminin cinsiyet eşitliği perspektifiyle yeniden yapılandırılmasını gerektirir.

Rojin Kabaış dosyası, bu yönüyle tüm kadın ölümleri dosyalarında karşılaştığımız yapısal sorunları görünür kılmaktadır. Kadınların yaşam hakkına yönelik ihlallerde, delillerin toplanması ve değerlendirilmesi sürecindeki her gecikme, her belirsizlik, her ihmalkâr yaklaşım, adaletin gecikmesi anlamına gelmektedir. Bu nedenle adli tıp süreçleri, yalnızca teknik bir alan olarak değil, toplumsal cinsiyet eşitliğinin doğrudan bir parçası olarak ele alınmalıdır.

Kadınların yaşam hakkı, adaletin en temel ölçüsüdür. Bu hakkın korunması için adli kurumların, özellikle de Adli Tıp Kurumu’nun sorumluluğu büyüktür. Rojin Kabaış dosyasında yaşanan eksiklikler, yalnızca bir kurumun yetersizliğini değil, sistemin bütününe kadınlara yönelik adalet anlayışının yeniden tartışılması gerektiğini göstermektedir. Bu nedenle, her kadın ölümü dosyasında olduğu gibi, bu dosyada da adli tıbbın tutumu yalnızca teknik bir raporlama meselesi değil, aynı zamanda politik bir eşitlik meselesidir.

Bizler, kadın hakları savunucuları ve hukukçular olarak biliyoruz ki adalet, yalnızca failin cezalandırılmasıyla değil, aynı zamanda kurumların özenli, tarafsız ve eşitlik temelli biçimde görevini yerine getirmesiyle mümkündür. Adli Tıp Kurumu, kadınların yaşamına

ilişkin her dosyada, “bilimsel tarafsızlık” ilkesini, toplumsal cinsiyet duyarlılığıyla birlikte yeniden tanımlamak zorundadır. Ancak o zaman, Rojin Kabaiş gibi dosyalar, yalnızca birer ihmal örneği olarak değil, adaletin yeniden inşası için bir dönüm noktası olarak anılabilir.

Rojin Kabaiş: Devlet Korumasında Cinayet

Oya Açan-26 Ekim 2025

İpek Er, Gülistan Doku, şimdi Rojin Kabaiş... cinayetlerine baktığımızda devletle ilişkili saçaklanmış kirlı bir ağ gibi Türkiye'yi saran ilişkiler zincirini görüyoruz. Özellikle Kürt coğrafyasındaki kadın cinayetleri, kirlı savaşın biriktirdiği ve kustuğu tüm yozlaşma ve çürümüşlüklerin ifadesi olarak devam ediyor

Babası ondan bahsederken Roj diyordu, Rojin Kabaiş alçakça katledildikten sonra döküldü sık sık bu ağzından. Rojin gün demekti Kürtçe'de, Roj da öyle...

Kızının ölümünün üzerinden bir yıl geçmişti ve iktidar, vali, rektör, yurt müdürü "intihar" diyerek kimbilir nelerin üstünü kapatmaya çalışıyor, kimlere kol kanat geriyorlardı? Adli Tıp bir yıldır elinde bulundurduğu bir veriyi gizleyerek kimlere selam gönderiyor, daha kaç Rojin'in mezarının kazılmasını teşvik ediyordu...

"Onun hayalleri vardı, acımız çok büyük..." Kızının peşine düşmüş babası, kucığında Rojin'in iyimser gülümlü gencecik fotoğrafını tutuyordu. 21 yaşındaki Rojin, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Çocuk Gelişimi Bölümü birinci sınıf öğrencisiydi.

Rojin Kabaiş, 27 Eylül 2024'te üniversite kampüsündeki kız öğrenci yurdundan markete gitmek üzere ayrıldı ve bir daha geri dönmedi. Ta ki 15 Ekim'de Kasım Köyü sahilinde cesedi bulunana kadar...

“Hakikat suda kaybolmaz”

Adli Tıp tarafından 12 Ekim’de yapılan açıklamada Kabaiş’in ölümünün suda boğulma sonucu meydana geldiği; ancak olayın intihar, kaza veya dış etkenlerle mi olduğu hakkında kesin bir kanaate varılamadığı, Kabaiş’in rahminde ve göğüs bölgesinde farklı erkek DNA’sına rastlandığı belirtildi. Ancak bu bulguların “ölüm sonrası süreçte veya çevresel temas sonucu bulaşmış olabileceği” kaydı düşüldü. Diyelim ki bir şeyler bedeninin göğüs bölgesine çevresel etkenlerle sonradan bulaştı, vajinal bölgeye nasıl bulaşacak?! ATK’nın istese de gizleyemediği bilimsel bulgular hakkında kuşku yaratmaya çalıştığı açık değil mi?!

Van ve Diyarbakır baroları ATK hakkında suç duyurusunda bulundu. Rojin’le aynı üniversitede aynı yurttaki kalan arkadaşları günlerdir caddelerde, sokaklarda eylemde. Katil ya da katillerin açıklanmasını istiyorlar; üniversitede rektörden, yurttaki müdürden, validen, emniyet müdüründen bir yanıt bekliyorlar.

Kürt illerindekiler başta olmak üzere Rojin Kabaiş İçin Adalet Komisyonları ‘şüpheli’ denilip belirsizliği büyütürken üstü kapatılmaya çalışılan bu cinayetin faillerini ortaya çıkarmak için dur durak bilmeden çalışıyorlar. Sadece faillerin tespitiyle yetinmeyip geometrik olarak artan kadın cinayetlerinin yeşerdiği zemini bütün bağlantılarıyla ortaya çıkarmaya, bunu herkesin gündemine daha fazla sokmaya çalışıyorlar.

Bir kadın mezarlığı bu coğrafya, neredeyse her gün yeni bir ‘şüpheli kadın ölümü’yle karşılaşılıyor. Zaten o yüzden kadınlar, tehlikenin yaklaştığını sezdiklerinde yakınlarına, sevdiklerine “Ben intihar etmem”, “Balkondan düştü derlerse inanma!” diyor, mesaj gönderiyorlar her fırsatta. Düşünün ki, 2021-2023 zaman aralığında “balkondan düşerek öldü” denilen şüpheli kadın ölümü 93!*

Rektör-muhtar-güvenlikçi üçgeni

Her gün yavaş yavaş ortaya çıkıyor ki, Rojin’in katledilmesinde ona dair yazdıkları senaryoda iç içe geçmiş bir dizi kirliliği, hesap kitap, çıkar ve ticari fayda sağlama, “tut beni tutayım seni”, “gör beni göreyim seni”... karşılıklılığının kopmaz bağları var. Böyle olmasa bir Vali evladını henüz kaybetmiş bir babaya neden “Belli ki intihar etmiş” desin! Nereden belli? Ağız birliği ettiğiniz bu karartmayı satmaya çalışacaksınız belli ki!...

Rojin’in, Rektör Hamdullah Şevli’nin onayıyla üniversitede işe alınan bir güvenlik görevlisi tarafından tecavüze uğradığı iddia ediliyor. Yerel kaynaklara göre söz konusu güvenlikçi, Rojin’in kaybolmasından bir hafta sonra yurt dışına kaçtı.

Bir de hayatın gösterdiği somutluklar var: Rektör Hamdullah Şevli, Bardakçı Köyü muhtarı Tevfik Uçar'ın talebi üzerine kampüs giriş çıkışıyla köy arasındaki geçişlerin önlenmesi amacıyla tel örgütleri kaldırmış. Neden?

Bir güvenlik kulübesi ya da güvenlik personeli konulmamış. Güvenlik kameralarının da çalışmadığı ortaya çıktı bu soruşturma sırasında. Neden?

Rektör, muhtarın oğlu G. Uçar'a ortağı olduğu firmaya tutarı 300 milyonu aşan kampüs içindeki 3 yapı işleri ihalesi vermiş. Neden?

Muhtar 2008-2011 arasında köy halkının tasarrufunda olan mera ve diğer ortak alanları çeşitli inşaatlar yapmak için usulsüz bir şekilde üniversiteye parsellemiş. Neden?

Neyin karşılığı olarak veriliyor bu rüşvetler?

“Şüpheli” kadın ölümleri: “Kayboldu”, “intihar etti”

Son yıllarda özellikle “faili meçhul” kadın cinayetlerinde, “şüpheli ölüm” diye karartılmaya çalışılan kadın kırımında karşımıza ortak bir özellik çıkıyor: Katillerin devletle ilişkisi. Bu ilişki Kürt illerinde korucu çeteleri-uzman çavuşlar-genç polisler üzerinden sağlanan devlet koruması, -daha doğrusu- ‘devlet politikası’ olarak netleşirken Türkiye metropollerinde devletin bir aparatı haline geldiği zaten bilinen mafya grupları ve MHP üzerinden sağlanan bir koruma biçimine bürünüyor.x

İpek Er, Gülistan Doku, şimdi Rojin Kabaiş... cinayetlerine baktığımızda devletle ilişkili saçaklanmış kirli bir ağ gibi Türkiye’yi saran ilişkiler zincirini görüyoruz. Özellikle Kürt coğrafyasındaki kadın cinayetleri, kirli savaşın biriktirdiği ve kustuğu tüm yozlaşma ve çürümüşlüklerin ifadesi olarak devam ediyor.

Bu, İpek Er’in, Gülistan Doku’nun, **Nadira Kadirova** cinayetlerinin “intihar” denilerek üstünün örtülmesini de açıklar niteliktedir. Yüzlercesi var, fakat biz üçünü yeniden hatırlayalım...

İpek Er

Ağustos 2020’de Batman’da Uzman Çavuş Musa Orhan İpek Er’i günlerce alıkoydu, ona tecavüz etti, başka erkeklere de pazarlamaya çalıştı. İpek Er’i intihara sürükledi. İpek Er, cinsel saldırıya uğradığını anlatan bir mektup bıraktıktan sonra intihar girişiminde bulundu. 1 ay yoğun bakımda kalan Er 18 Ağustos’ta tedavi gördüğü Batman Bölge Devlet Hastanesi’nde hayatını kaybetti:

“Ben 18 yaşımdayım, köyde yaşıyorum. Musa Orhan hayallerimi, hayatımı, umutlarımı yıktı, beni kirletip dünyamı başıma yıktı. Benim canım acıyor dayanamıyorum. Beni kandırdı Musa Orhan. Arkadaşının evine götürdü. 1 gün bana dokunmasına izin vermedim. 2’nci gün zorla namusumu kirletti. Tecavüz etti. Beni tehdit etti. Eğer söylersem beni öldüreceğini söylüyordu. Artık öleceğim için korkmama gerek yok.”

Kürt kadınlarına tecavüz edip katletme projesi özel savaşın bir projesi olarak özellikle son on yıldır yoğun olarak uygulanıyor.

Gülistan Doku

Bu, Gülistan Doku’nun 5 Ocak 2020’de kaybedilmiş ve hala “bulunamamış” olmasının da nedenidir.

Doku, kadrolaşmanın, fuhuş şebekelerinin, tarikatların varlığıyla gündeme gelen Munzur Üniversitesi öğrencisiydi.

Gülistan Doku’nun kaybolması üzerine erkek arkadaşı Zaynal Abarakov ve üvey babası polis Engin Yücel doğru dürüst sorgulanmadı, Abarakov’un “ifadesi” karakolda ya da savcılıkta değil evinde alındı, telefonu bile incelenmedi.

Başından beri işin içinde devlet yetkililerinin de olduğu bir mizansenle gerçeğin üstü kapatılmaya çalışılsa da her şey ortadaydı aslında. Gülistan, kaybolmasının hemen öncesinde ayrıldığı Zaynal Abarakov tarafından 2 gün alıkonulmuş, darbedilerek araca zorla bindirilmeye çalışılmış, çalıştığı kafenin önünde Abarakov’la gergin bir konuşma yaptığı MOBESE kayıtlarına da yansımıştı.

Abarov olayın hemen ardından kayıplara karıştı. Annesi CİMER’e başvurunca Abarakov’un zamanın içişleri Bakanı Süleyman Soylu’nun bilgisi dahilinde Rusya’ya gittiği ve yine onun ricasıyla Türkiye’ye döndüğü ortaya çıktı. Bilirkişi raporları, HTS kayıtları ve tanık anlatımıyla ortada olan onca gerçeğe rağmen şüphelilere dokunulmayıp kolları tek bir şeye işaret ediyor: Gülistan Doku’yu kaybedenler bizzat devlet ve uzantıları tarafından alenen korunup kollandı, bu çark ne olursa olsun dönsün diye cinayetler karartılmaya çalışıldı, belirsizliğe sürüklendi, üstü kapatıldı.

Nadira Kadirova

Bu, Nadira Kadirova cinayetinin “intihar” denilerek üstünün örtülmesini de açıklar niteliktedir.

23 yaşındaki Özbekistan vatandaşı Nadira Kadirova 23 Eylül 2019’da bakıcı olarak çalıştığı AKP İstanbul milletvekili Şirin Ünal’ın İstanbul’daki evinde silahla vurulmuş olarak bulundu. Nadira bir arkadaşına Şirin Ünal’ın odanın kapısını kilitleyerek kendisini taciz ettiğini söylemişti. İntihar etti denilerek dosyaya takipsizlik kararı verildi. Takipsizlik kararına ‘cinsel saldırı’ ve ‘cinayet’ iddiasıyla itiraz edildi, fakat o da reddedildi.

Fail AKP milletvekili olunca bütün bulgu ve kanıtlar örtbas edildi, biliyoruz ki 21 yaşındaki Nadira Kadirova tacize ve tecavüze direndiği için katledildi.

İpek Er, Gülistan Doku, Nadira Kadirova... Üç kadının da intihar ettiği söylendi, diğer ortak özellikleriyse şu ya da bu şekilde “devletli” erkeklerle ilişkili olmalarıydı. Akıbetlerinin karartılmasının en önemli nedeni de buydu zaten! Cinayetlerinin üstü bu yüzden örtülmeye çalışıldı. Doğru dürüst soruşturma yapılmadı, buna rağmen ortada sayısız delil varken polis ve yargı gözümüzün içine baka baka katil erkekleri korudu.

Şimdi Rojin Kabaiş cinayetini örtbas etmeye çalışıyorlar. Kimin/kimlerin korunmaya çalışıldığının ortaya çıkması fazla uzun sürmeyecek. Çünkü gücü elinde bulunduran erkek egemenliğinin hükmünü yürüttüğü yerlerde bile pes etmeyen mücadele sürdükçe ‘gerçeklerin ortaya çıkmak gibi bir huyu vardır’!

(*) “İntihar etti” söylemi erkek egemen sistemin en sık sarıldığı gerçeği karartma gerekçesi. Mesela, Şule Çet’in 29 Mayıs 2018 tarihinde Ankara’da lüks bir plazanın 20. katından atlayarak intihar ettiği iddia edilmişti. Davanın ilerleyen aşamalarında Şule’nin tecavüz edildikten sonra binadan atıldığı ortaya çıktı.

“Faili meçhul” süsü verme örnekleri de bu kategoridedir. Boşanma aşamasındaki eşi Ayşe Çelik’i katleden Engin Çelik, cinayete “faili meçhul” süsü vermek için cesedi aracının bagajına koymuş Sultangazi’ye doğru giderken polis çevirmesine yakalanmıştı. Eğer yakalanmamış olsaydı Ayşe Çelik’in ölümü de “şüpheli” kategorisine sokulacaktı.

Kadın Katliamları Politiktir

Eren Keskin-26 Ekim 2025

Rojin Kabaiş'in ölümü coğrafyamızda binlerce yaşanan şüpheli kadın ölümlerinden biri. Aslında kadın ölümlerinin şüpheli kalmasının nedeni de Türkiye Cumhuriyeti devletinin gerçek anlamda bir hukuk devleti olamayışıyla ilgili. Gerçek bir araştırma yapılmıyor, faillere zamanında ulaşılmıyor, Adli Tıp'ın sorunlu raporları çok önemli aksi nedenlere sebep oluyor

Coğrafyamızda yerleşik devlet aklı ve yargısına egemen olan görüş; erkek egemen, feodal, militer anlayıştır. Bu, Cumhuriyet öncesinden bu yana devam eden bir durumdur. Coğrafyamızda erkek egemen devlet aklı, yaşamın tüm alanlarına izlerini bırakmış durumdadır. Her ne kadar Medeni Kanun ve Türk Ceza Kanunu'nda Cumhuriyet ile birlikte "değişim ve gelişim" diye sayılabilecek düzenlemeler olduysa da Türk Ceza Kanunu ve Medeniyet Kanun'da kadın her zaman zaman ikinci planda kalmıştır.

Örneğin, Türk Ceza Kanunu'nda 2004 yılına kadar kadına yönelik şiddeti düzenleyen bir bölüm başlığı ve ilgili maddeler yoktu. Şöyle ki tecavüz fiilinin tanımı son derece yetersizdi cinsel taciz diye bir suç tanımı dahi yoktu. Kadına yönelik şiddeti düzenleyen maddelerin bölüm başlığı "genel ahlak ve aileye karşı cürümler" idi. Yani kadın Türk Ceza Kanunu'nda yoktu, kadına yönelik şiddet ise son derece sınırlı yer alıyordu. Bu durum kadın mücadelesinin son derece etkin bir biçimde yaptığı çalışmalar, yükselttiği talepler ve dönemin siyasi havası nedeniyle bazı değişiklikler gösterdi. 2004 yılında yasalarda önemli değişiklikler yapıldı. Örneğin kadına yönelik şiddet bir bölüm başlığı olarak yasalara girdi. Cinsel saldırı suçu daha geniş tanımlandı cinsel taciz bir suç

olarak yasalarda yerini aldı. Peki bunlar yeterli miydi? Tabii ki yeterli değildi. Ama kadınlar açısından hukuki anlamda en büyük gelişme Avrupa Konseyi İstanbul Sözleşmesi'nin imzalanmasıydı. Avrupa Konseyi İstanbul Sözleşmesi bizim coğrafyamızdan çıkan bir mücadelenin ürünü. Diyarbakır'da kocası tarafından kendisi ağır yaralanan, annesi ise katledilen Nahide Opuz davasında Türkiye mahkûm edildi.

Bu kararın ardından Avrupa Konseyi tüm üye devletlere kadınları şiddete karşı koruyacak bir sözleşme hazırlayın diye bir çağrı yaptı. İşte İstanbul Sözleşmesi kadın hukukçular tarafından hazırlanan ve Nahide Opuz'un verdiği mücadeleyi temel alan bir sözleşmeydi ve bu sözleşmenin adının İstanbul Sözleşmesi olmasının nedeni ilk imzacısının Türkiye ve imza atılan yerin ise İstanbul olmasıydı. Kadınlar açısından şiddete karşı böylesine net tanımlamalar yapan belki de bu ilk sözleşme son derece önemliydi. Peki yürürlükte olduğu süre içinde uygulandı mı? diye sorarsak uygulandı diyemeyiz. Ama uygulanmasa da kadınlar açısından bu sözleşmenin büyük bir duygusal gücü vardı. Bu sözleşmenin kadınların hayatının koruyucu yanı önemliydi. Eğer bu sözleşme gerçekten gereği gibi değerlendirilse toplumsal anlamda eğitim çalışmaları başlatılsa kadına yönelik şiddet alanında şiddetin önlenmesi açısından son derece önemli bir sözleşmeydi. Peki ne oldu? 2011 yılında yürürlüğe giren bu sözleşme 2021 yılında tek bir erkeğin, Cumhurbaşkanının imzasıyla kadınların karşı çıkışları hiçe sayılarak, feshedildi. Sözleşmeden imza çekildi. Sözleşmeden imza çekilmesinin anlamı sıradan vatandaş açısından kadına yönelik şiddete karşı mücadelede artık “geriye gidişin” başladığı anlamına gelmekteydi.

Şiddetin devlet diliyle, devlet eliyle bu kadar meşrulaştırıldığı bir coğrafyada **kadına yönelik şiddet politiktir** diyoruz. Çünkü ailede başlayan, okulda, iş yerinde devam eden filmlerle, dizilerle ve futbol ile körüklenen erkek egemen aile yapısı ve kadının ailedeki ikincil konumu gibi düşünceler özellikle topluma dayatılıyor. İşte İstanbul Sözleşmesi bu dayatmaya karşı bir sözleşmeydi. Bu nedenle kadın cinayetlerine bakarken de devlet aklına yerleşmiş olan bu erkek egemen tavrın cinayetlerin çözülmesinde çözümsüz kalmasının nedenlerini de anlamamızı ortaya çıkaracaktır.

Coğrafyamızda çok fazla kadın cinayeti daha doğrusu erkek katliamları işleniyor. Erkekler kadınları en güvendiklerini hissettikleri yerde evlerinde öldürüyorlar en çok. Katiller en çok kocalarımız, babalarımız, kardeşlerimiz ya da çocuklarımız. Maalesef ki bu coğrafyaya egemen olan “erkek egemen namus anlayışı” bu cinayetlerin işlenmesindeki en büyük nedeni oluşturuyor. Cinayetlerin ardından cinayetlerin

kamuoyuna yansıma biçimine baktığımızda ise erkek egemen aklın medyada da ne kadar egemen olduğunu görüyoruz. Katillerin fotoğrafları değil maktul kadınların fotoğrafları yayınlanıyor.

Katillerin isimlerinin sadece baş harfleri ile yayınlanması ya da fotoğraflarının hiç yayınlanmaması aslında devlet aklının bu erkek egemen koruyucu mekanizmasının sonuçlarını oluşturuyor. Son günlerde coğrafyamızda şüpheli bir kadın ölümünü tartışıyoruz. Rojin Kabaiş'in, Van'da bir yıl önce yaşamını yitirmesi.

Rojin Kabaiş, üniversitede istediği bölümü kazanmış. Diyarbakır'da yaşayan, Van'a okumaya giden, hayat dolu genç bir kız. Ama bir gün, hayatından sorumlu olan devlet yurdundan çıkarak su kenarına gidiyor ve bir daha kendisinden haber alınamıyor. Rojin Kabaiş'in cenazesi günler sonra çok uzak bir bölgede boğulmuş olarak bulunuyor. Özellikle Van Barosu ve Amed Barosu bu konuda çok büyük çalışmalar yaptılar. Arkadaşlarımız çok büyük emekler verdiler. Özellikle Adli Tıp'ın raporları konusundaki eleştiriler tüm kamuoyuna defalarca yansıdı. Rojin Kabaiş'in ölümü coğrafyamızda binlerce yaşanan şüpheli kadın ölümlerinden biri. Aslında kadın ölümlerinin şüpheli kalmasının nedeni de Türkiye Cumhuriyeti devletinin gerçek anlamda bir hukuk devleti olamayışıyla ilgili. Gerçek bir araştırma yapılmıyor, faillere zamanında ulaşılmıyor, Adli Tıp'ın sorunlu raporları çok önemli aksi nedenlere sebep oluyor. Bütün bunları bir arada düşündüğümüzde Rojin Kabaiş'in de cenazesinde, bedeninde bulunan erkek DNA'larının bir yıl sonra açıklanmış olması çok önemli bir sonuç.

Rojin Kabaişi öldürdüğü iddia edilen bazı isimlerin ortaya atıldığı görüyoruz. Ama bunlarla ilgili nasıl bir soruşturma yapılıyor bunu hiçbirimiz bilmiyoruz. Gülistan Doku olayında olduğu gibi Rojin Kabaiş cinayetinin de çözümsüz ve failsiz kalmasını istemiyoruz. Failsiz kalan, çözümsüz kalan, şüpheli ölüm olarak değerlendirilen her kadın ölümünden, sorumlu olan devletin kendisidir. Devlet bu cinayetleri çözmek zorundadır. Eğer çözmiyorsa bu cinayetlerin ortağıdır.

Rojin ve Tüm Kadınlar İçin...

Zeynep Demir-26 Ekim 2025

Kamuoyunun yakından takip ettiği dosyada çok temel konularda bile ihmaller gösteriliyorken geçmişte takipsizlikle kapatılan, gündem olamayan, desteksiz kalan kadınların şüpheli ölümleri hakkında yürütülen dosyaların, delillerin akıbetleri hakkında daha çok düşünüyoruz. Gerçekten tüm deliller toplandı mı, orda da telefonlar açılmadı mı?

Yaşamdan koparılan kadınların ardından, mücadele ettikçe kaybedileni, kaybettirilen yaşamı daha çok tanıyoruz. Biz kadınlar da Rojin için mücadele ettikçe onu ve hayallerini daha çok tanıyor, mücadelemizi ve kararlılığımızı büyütüyoruz.

Rojin'in ardından yaşanan ihmalleri, bir türlü açılmayan telefonu hepimiz biliyoruz ve konuşmaya, sormaya devam edeceğiz. Her gün en az bir kadın şüpheli bir şekilde yaşamını yitirirken, Rojin Kabaiş artık tüm kadınların adalet mücadelesinin sembolü oldu. Rojin için adalet, şüpheli şekilde kaybedilen, kaybettirilen ve katledilen tüm kadınlar için istenilen adaletin adı oldu.

Rojin'in soruşturmasında yaşanan ihmaller, aslında yargının ve sistemin kadınların ölümünde nasıl duyarsızlaştığını; her gün övünülen teknolojik uygulama ve teknik gelişmelerin, bir kadının ölümünün aydınlatılmasında uygulanmadığını ve ne kadar eksik kaldığını açığa çıkarıyor.

Kamuoyunun yakından takip ettiği dosyada çok temel konularda bile ihmaller gsteriliyorken, geçmişte takipsizlikle kapatılan, gündem olamayan, desteksiz kalan kadınların şüpheli ölümleri hakkında yürütülen dosyaların, delillerin akıbeti hakkında daha çok düşünüyoruz. Gerçekten tüm deliller toplandı mı, orada da telefonlar aılamadı mı?

Dolayısıyla kadınlar olarak sözümüzü kurarken politik şiddeti, politik ihmalkrlığı görerek mücadeleyi yürütüyoruz. Deneyimlerimiz bize gösteriyor ki, “intihar” denilen ya da yeterli delil olmadığı gerekçesiyle “takipsizlik” kararı verilen birçok dosyanın ardında ihmaller, erkek egemen bir sistem ve cezasızlık yatıyor.

Erkek egemen sistem, günümüzde Rojin ve nice kadının yaşamını gasp ederek varlığını sürdürmektedir. Kadınlar yaşarken önleyici tedbirleri uygulamayıp veya tedbirlere rağmen kadınların güvenliğini sağlamayanlar, kadınların yaşam hakkı elinden alınınca da yürütülen mücadeleyi daraltmaya çalışarak hakikatin ortaya çıkmasını engelliyor. Bu sistemli erkek organizasyonları karşısında kadınlar tarih boyunca örgütlenerek, mücadele ile kazanımlarını inşa ettiler. Bugün de kadınların yaşam hakkını hedef alan sistematik yapılara karşı kadın mücadelesi her geçen gün büyüyor.

Kadın kurumları, sürecin bütüncül bir şekilde işlemesi için mücadele etmeye devam ederek Rojin için adalet talebinin toplumsallaşmasında da belirleyici oldu. Yaratılan bu büyük etki ve tepkiselliğin tüm şüpheli kadın ölümlerine yansıması, en önemli kazanım olacaktır. Her gün alınan şüpheli kadın ölümleri haberleri, sayısal bir veriden çok toplumun temel sorunudur. Bu nedenle, şüpheli kadın ölümlerine ilişkin toplumsal bir duyarlılık oluşturmak büyük önem taşımaktadır.

Kadın kurumları, mücadeleyi toplumsallaştırmayı amaçlayarak Rojin’in ailesini ziyaret ettiler; Rojin’in yaşadığı eve gittiler. Her şehirde eř zamanlı “Rojin için Adalet” eylemleri düzenlendi. Bu hareketler sonucunda Rojin’in ailesi, kadın hareketiyle birlikte en nde “Jin, Jiyen, Azadı” sloganlarıyla yürüyüşler gerçekleştirdi. Rojin için başlayan eylemlerin tüm kadınlar için adalet çağrısına dönüşmesi, kadınlara karşı işletilen şiddetin sistematik oluşundan kaynaklanıyor. Rojin için elde edeeğimiz hukuki kazanımlar, tüm kadınlar için bir kazanım olacak. Yine İstanbül Sözleşmesi de, Rojin gibi Diyarbakırlı olan bir kadın için yapılan hukuki mücadele sonrasında elde edilmiş bir kazanımdır. Kadınlar, dosyalarda faillere karşı hukuk mücadelesi verirken, aynı zamanda devlete karşı da sürdürdükleri mücadeleler sonucu kazanımlar elde ediyorlar. Devletin de artık bu

sistematiik suça karşı, kadına yönelik her türlü ayrımcılığı önlemek için imzalanan uluslararası sözleşmeler kapsamında sorumluluğunu yerine getirmesi gerekiyor.

Rojin için mücadelemizi büyütürken, çok hassas bir süreci de yürüttüğümüzün bilincindeyiz. Kullanılan dil ve soruların yönlendirildiği yer, dosyanın seyrini büyük ölçüde etkiliyor. Bu sebeple, sorduğumuz sorularla sistemi tüm açıkları ve ihmalleriyle ortaya koymamız gerekiyor. Sanal dünyanın algıları yönlendirdiği ve belirlediği bir dönemde, hakikati daha çok dillendirmek büyük önem taşıyor. Kadın kurumları ve tüm toplumun talebi; hakikat ve kadına yönelik işlenen sistematiik şiddetin önlenmesidir. Bu nedenle, yalnızca gündem olma hâli üzerinden tepki vermek yerine hakikati merkeze alan bir tutum geliştirmemiz gerekiyor. Aksi takdirde, dosya gündemde kalabilir; ancak hakikatin açığa çıkmama riski büyür.

Genellikle bir gelişme yaşandığında dosya üzerinde daha çok durulmakta; oysa eksikliklerin ve ihmallerin her süreçte takipçisi olunması gerekir. Ancak ısrarlı bir mücadele ile kazanım sağlanabilir. Yapılması gereken en temelde, meseleyi bireyselleştirmeden sistemsel sorunların kaynağı üzerinden ele almak olmalıdır. İstanbul Sözleşmesi'nin yaşayan bir sözleşme rolünü hatırd tutarak, sözleşmenin yokluğunun doğurduğu sonuçları daha çok konuşmalı, tartışmalı ve İstanbul Sözleşmesi'ne geri dönölmesi için verdiğimiz mücadeleyi ısrarlı bir şekilde daha da büyötmeliyiz.

Şüpheli olan bir kadın ölümünün aydınlatılması için kadınların, gençlerin, hukuk örgütlerinin hakikati açığa çıkarma mücadelesindeki ısrarı, dosyayı aydınlatacaktır. Tüm şüpheli kadın ölümleri aydınlatılana ve failleri yargılanana kadar kadın örgütlerinin mücadelesi devam edecektir.

Ayfer'den Rojin'e Değişen Zaman Değişmeyen Öğrenci Yurtları

Sakine Esen Yılmaz-26 Ekim 2025

Şimdi bu yazıyı yazarken Ayfer'den Rojin'e değişen zamana rağmen üniversite öğrencilerin barınma, yurt güvenliği gibi sorunlarının devam ettiğini görmek Üzüntü verici. Elbette bu durum aynı zamanda siyaset kurumu ve iktidarın başarısızlığının da bir kanıtı. Güvenli bir şekilde barınma her öğrencinin hakkı ve bu hakkın kullanılabilmesi için de en büyük sorumluluk siyaset kurumuna düşüyor

Üniversiteyi kazanmanın ayrı, orda okumanın ayrı bir dert olduğu bir ülkedeyiz. Benim de üniversiteye ilk yerleştiğimde kucağımda bulduğum ilk sorun nerede kalacağımdı. Yurt çıkmamıştı ve gideceğim şehirde tanıdığım kimse yoktu. Yurt listesinde sıra gelmeme ihtimalinin o yıl okulu bırakmak ya da dondurmakla aynı anlama geldiğini fark etmek ise dehşet vericiydi. Okul başladıktan birkaç gün sonra yedek listeden sıra bana geldi. O an yaşadığım sevinci anlatamam. Kız yurduna ilk girdiğimde karşılaştığım manzara ise adeta bir şoktu. Tuvaletler takmıştı ve koridor neredeyse dizlerimize kadar suyla dolmuştu. Üstüne üstlük elektrikler de kesikti. O gece 8 kişilik odada kendilerine Yurt çıkmayan iki kişiyi de yanımıza alarak uyumaya çalıştık. O gün oda arkadaşımız olan Ayfer yaklaşık bir yıl sonra bir yol kenarında öldürülmüş olarak bulundu. Kimse katilin ya da katillerin peşine düşmedi. Yurtların çevresinde cirit atan arabalardaki erkekler miydi yoksa bir tanıdığı mı onu vahşice öldürmüştü? Onun için eylemler yapılmadı maalesef. Şimdi aradan geçen otuz yıl sonra Rojin Kabaiş'in katillerinin adalet önünde hesap vermesi için mücadele ederken Ayfer'i hatırlıyor, eski bir borcun yükünü omuzlarımda hissediyorum.

Şimdi bu yazıyı yazarken Ayfer'den Rojin'e değişen zamana rağmen üniversite öğrencilerin barınma, yurt güvenliği gibi sorunlarının devam ettiğini görmek Üzüntü verici. Elbette bu durum aynı zamanda siyaset kurumu ve iktidarın başarısızlığının da bir

kanıtı. Güvenli bir şekilde barınma her öğrencinin hakkı ve bu hakkın kullanılabilmesi için de en büyük sorumluluk siyaset kurumuna düşüyor.

Somutlaştıracak olursak Türkiye’de 2024 verilerine göre 962.000 kapasiteli 785 adet kredi Yurtlar kurumu yurdu bulunuyor yine 2024 verilerine göre Türkiye’de 4.154.000 yükseköğretim öğrencisi bulunmakta. Bunun anlamı her dört üniversite öğrencisinden sadece bir tanesi kredi Yurtlar Kurumu’nun yurtlarında kalabiliyor yani neredeyse 3 milyon öğrenci özel, cemaat ya da vakıf yurtlarında kalmak zorunda bırakılıyor.

Ekonomik krizin derinleştiği, konut fiyatlarının tavan yaptığı bir ortamda var olan barınma sorunu daha da katmerleniyor. Tabii ki Yurtlar ekonomik ve siyasi olarak büyük bir rant alanı. Bu da neden Türkiye’de Örgün eğitimde bulunan 4 milyon öğrenci için erişilebilir, güvenli ve ekonomik Yurtlar yapılmadığını bize açıklıyor. Ne özel kurumlar ne de cemaatler buradan ellerini kolay kolay çekmiyor ve kolay kolay çekmez de. Siyasi iktidarlar ise paylaştıkları rant üzerinden elde ettikleri ve edecekleri politik desteği hesap ediyor.

Bu siyasi denklemin dışında kalansa aileler ve öğrenciler. Özellikle güvenli barınma herkesin en temel kaygısı durumunda. Bu kaygı bir yandan ailelerin çocuklarını dini yurtlara yerleştirmelerine neden olurken kimi aileler için de çocuklarını, özellikle de kız çocuklarını okula göndermeme şeklinde hayata yansıyor.

KYK yurtları aslında ekonomik olarak aileler ve öğrenciler açısından iyi bir alternatif. Bununla beraber yurda erişimi sağlanan 1 milyon öğrencinin güvenliği ile ilgili sorunların çözülmesi gerekiyor. Peki neden çözülüyor devletin gücün mü yok yoksa yukarıda özel sektör ve cemaatlere daha fazla alan mı açılmak isteniyor? Sebebi ne olursa olsun hiç kimse 25 Ekim 2024’te Aydın Güzelhısar kız öğrenci yurdunda kalan Zeren Ertaş gibi asansörün düşmesi sonucu ölmeyi hak etmiyor.

Yurtların güvenliği sadece yurtların sadece fiziksel olarak iyi bir duruma getirilmesi ile ilgili değil. Aynı zamanda yurtlarda kalan öğrencilerin can güvenliğini sağlayacak başka mekanizmalarla da ilgili. 19 Eylül 2025’te İstanbul Cevizlibağ Atatürk kız öğrenci yurdunda kız öğrencilerin eşyalarına zarar verilmesi, dolaplarına müstehcen yazılar yazılması ve öğrencilere taciz mesajları gönderilmesi sorunun büyüklüğünü ortaya koyması bakımından yaşanan bir başka örnek. Aslında erkek şiddeti her yerde ancak bununla beraber kamuya ait kurumlar olan yurtlarda erkek şiddetinin geldiği boyut

örgütlü bir kötülüğe işaret ediyor. Rojin'in ölümüyle ilgili yaşananlar da bu örgütlü kötülüğün kurumların işleyişine ve adalet mekanizmasına nasıl sirayet ettiğinin kanıtı.

Soruşturma tüm yönleriyle tamamlanmadan aileye 'Kızınız intihar etti.' şeklinde bilgi verilmesinden başlayarak, Van Yüzüncüyıl Üniversitesi rektörünün otopside hazır bulunması, yurt görevlilerinin aynı gece Rojin'in yurttan olmadığını fark etmemeleri, yurt çevresinde güvenliğin, aydınlatmanın ve kameralarının eksikliği bu cinayetin çözülmemesi için her türlü zemini hazırlıyor.

Neredeyse her aşamada eksiklikler, ihmaller, sorunlar ve sorularla dolu olan bu olayda elimizde yalnızca bütünlüklü bir fotoğraf var o da kadınları değil kurumları koruyan; sorumluların açığa çıkmasını sağlamak yerine onları gizleyen gerçek katillerin bir yılı aşkın bir süredir ellerini kollarını sallayarak dolaşmalarına imkan tanıyan erkek egemen bir yapı ve bu yapıya her seferinde sadakatini gösteren bir soruşturma ve hukuk düzeni.

Neden bir aile 21 yaşındaki kızlarının ölümünün yasını tutmadan katillerin bulunması için var güçleriyle mücadele etmek zorunda bırakılıyor? Başka durumlarda hemen harekete geçen polis ve savcı neden üniversiteli bir kadının ölümü söz konusu olduğunda telefon kayıtlarını incelemiyor? Hiçbir araştırma yapmadan neden aileye hemen 'intihar' denilip olay kapatılmak isteniyor? Aslında bu durum Rojin'i öldüren zihniyetin ta kendisi değil mi?

Üniversite ve yurt görevlilerinden; savcılar ve polisler kadar sorumluluğu olan herkes bu ülkede yaşayan kadınların bir güvensizlik ve korku ortamında yaşamasına sebep oluyor. Bu durum katilleri cesaretlendirirken, kadınlara karşı sistematik olarak işlenen suçların da önünü açıyor. Bu yüzden bugün Rojin'e neler olduğunu açığa çıkarmak sadece Rojin için adalet aramak ve istemek anlamına gelmiyor; aynı zamanda Ayfer'den Gülistan'a kadar akıbeti bilinmeyen kadınlara karşı ödenmesi gereken bir borç olarak önümüzde duruyor.

Son olarak üniversite öğrencileri için ucuz, erişilebilir ve güvenli yurtlar sadece eğitim hakkı bağlamında değil yaşam hakkı bağlamında da kamusal bir sorumluluk. Bu sorumluluğun yerine getirilmesinin takipçisi olmaksa bizlere düşüyor.